

## **Modulul 1 – C. 4**

**Profesia de asistent medical este reglementată în România prin OUG nr. 144/2008** privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generalisti, Moaselor și Asistenților Medicali din România.

### **Importante de reținut sunt:**

#### **Art. 2**

b) termenul de asistent medical generalist desemnează numai titularii diplomelor de asistent medical cu abilitați de a acorda îngrijiri generale de sănătate al căror conținut este prevăzut **la art. 6;**

#### **Art. 6**

Activitățile exercitate cu titlul profesional de asistent medical generalist sunt:

- a) stabilirea nevoilor de îngrijiri generale de sănătate și furnizarea serviciilor de îngrijiri generale de sănătate, de natură preventivă, curativă și de recuperare;
- b) administrarea tratamentului, conform prescripțiilor medicului;
- c) protejarea și ameliorarea sănătății;
- d) elaborarea de programe și desfășurarea de activități de educație pentru sănătate;
- e) facilitarea acțiunilor pentru protejarea sănătății în grupuri considerate cu risc;
- f) desfășurarea activităților de cercetare în domeniul îngrijirilor generale de sănătate de către asistenții medicali generalisti licențiați;
- g) participarea la protejarea mediului ambiant;
- h) întocmirea de rapoarte scrise referitoare la activitatea specifică desfășurată;
- i) organizarea și furnizarea de servicii de îngrijiri de sănătate comunitară;
- j) participarea asistenților medicali generalisti abilitați ca formatori, la pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali generalisti în cadrul programelor de educație continuă;
- k) pregătirea personalului sanitar auxiliar;
- l) desfășurarea de activități de educație în instituții de învățământ pentru pregătirea viitorilor asistenți medicali.

#### **Art. 5**

(1) Activitățile de îngrijiri generale de sănătate prevăzute la art. 6 se exercită în România cu titlul profesional de asistent medical generalist.

4) Activitățile asistentului medical generalist, ale moasei și ale asistentului medical se exercită cu respectarea normelor elaborate de Ministerul Sănătății Publice, în colaborare cu Ordinul Asistenților Medicali Generalisti, Moaselor și Asistenților Medicali din România.

## **ROLURILE, FUNCȚIILE ȘI STAUTUL ASISTENTULUI MEDICAL ÎN ECHIPA MEDICALĂ**

Motto: „Îngrijirea bolnavilor e una dintre cele mai grele ocupații. Compasiunea ar putea constitui motivația, însă cunoașterea este singura forță care dă rezultate.“ — Mary Adelaide Nutting, 1925, prima profesoară de nursing din lume.

### **Definiția profesiei de asistent medical/nursă**

(data de OMS ÎN „STRATEGIA EUROPEANĂ DE EDUCAȚIE A NURSELOR SI MOAȘELOR" ȘI ÎN DIRECTIVELE CONSILIULUI UE NR. 77/452/EEC ȘI 77/453/EEC)

Asistentul medical (nursa) este un profesionist care are o largă înțelegere privind contribuția nursingului la starea de sănătate generală a individului, familiei și comunității prin acordarea îngrijirilor care vizează promovarea sănătății, prevenirea îmbolnăvirilor, îngrijirea celor bolnavi în spitale și la domiciliu în condițiile utilizării unei intervenții care adeseori reclamă o tehnologie avansată și o foarte bună pregătire practică.

Rapidele schimbări pe plan socio-economic și politic impun pregătirea unui profesionist care să fie capabil ca pe lângă îngrijirile enumerate succint mai sus, să fie capabilă să:

- implice indivizii, familiile și comunitățile în îngrijirea proprie și să le formeze la aceștia responsabilitate privind sănătatea;
- reprezinte la diferite niveluri unde se iau deciziile privind sănătatea, persoanele îngrijite, nevoile acestora și să intervină pentru a fi recunoscute drepturile lor;
- colaboreze în calitate de membru în cadrul echipei multidisciplinare, dar și cu alte organizații guvernamentale și nonguvernamentale pentru sănătatea celor îngrijiți;
- asigure calitatea îngrijirilor acordate prin respectarea standardelor de educație și practică clinică și calitatea vieții indivizilor, familiilor și comunităților de care răspund.

ÎN CONSECINȚĂ FUNCȚIILE ÎNDEPLINITE DE ACEST PROFESIONIST CUPRIND:

- a) acordarea îngrijirilor de promovare, prevenire, curative, de recuperare sau de sprijin a indivizilor, familiilor și grupurilor;
- b) transmiterea cunoștințelor și formarea abilităților în domeniul sănătății în rândul pacienților, altor beneficiari, personalului din sistemul de sănătate și a celor aflați în procesul de formare;
- c) participarea în calitate de membru în cadrul echipei de îngrijire, ceea ce presupune solide cunoștințe în domeniul comunicării, realizării relațiilor interpersonale bazate pe respect reciproc și înțelegere a rolului propriu și a celorlalți profesioniști, implicare activă și responsabilă în luarea deciziilor, informarea autorităților, mass mediai, etc...
- d) îmbunătățirea practicii clinice printr-o gândire critică, aprecierea și utilizarea cercetărilor existente în domeniu pe plan național și internațional și dezvoltarea abilităților necesare pentru efectuarea cercetării.

### **IMPORTANT!**

- **In exercitarea profesiei, asistentul medical trebuie sa respecte demnitatea fiintei umane.**
- **Asistentii medicali sunt obligati sa pastreze secretul profesional, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.**

Secretul medical este obligatoriu. Secretul profesional există și față de aparținători, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, neinteresate în tratament, chiar și după terminarea tratamentului și decesul pacientului.

Obiectul secretului îl constituie tot ceea ce asistentul medical/moșa, în calitate de profesionist, a aflat direct sau indirect, în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

- **Asistentul medical are obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor, indiferent de persoana, loc sau situație.**

**Asistentul medical** este o persoană autorizată să practice această meserie și răspunde de propria activitate.

Asistentul medical are nevoie de o pregătire pluridisciplinară (socială, tehnică, practică, însușirea termenilor de bază, să aibă cunoștințe de psihologie, să aibă atitudine potrivită față de pacient și familia sa, să aibă preocuparea de a înțelege ceea ce sunt ceilalți).

**Funcțiile asistentului medical** sunt de natură:

- **independentă (autonomă)** în cadrul căreia asistentul medical acordă îngrijiri de bază pacientului din proprie inițiativă, temporar sau definitiv :
  - îngrijiri de confort (alterarea nevoilor personale).

Ajutorul oferit de asistentul medical este în funcție de vârsta, natura bolii, de dificultăți fizice, psihice sau sociale ale individului.

- stabilește relații de încredere cu persoana îngrijită și cu aparținătorii;
  - transmite informații specifice educației pentru sănătate, învățăminte, ascultă pacientul și îl susține;
- **dependentă** - rolul delegat în cadrul căreia asistentul medical:
    - **la indicația medicului aplică metode de observare, de tratament sau de readaptare** (administrarea medicamentelor, recoltarea analizelor, pregătirea pacientului pentru investigații, etc.) sau de readaptare.
    - **observa la pacient modificările provocate de boala sau tratament și le transmite medicului;**
  - **interdependentă:**
    - asistentul colaborează cu alți profesioniști din domeniul sanitar, social, educativ, administrativ
    - participă la diferite acțiuni și activități interdisciplinare în scopul îmbunătățirii stării de sănătate; ex. - acțiuni de educație sanitară, de sensibilizare asupra responsabilității și asupra drepturilor pe care le are populația în materie de sănătate

**Rolul esențial al asistentului medical** este de a ajuta persoana bolnavă sau sanatoasă să-și mențină sau recâștige starea de sănătate.

Altfel am putea spune că asistenta trebuie să fie:

- Conștiința celui care este lipsit de conștiință;
- Ochiul celui care și-a pierdut vederea;
- Mâna pentru cel cărui i-a fost amputată;
- Dragostea de viață pt. cel ce încearcă să se sinucidă;
- Să posedă cunoștințele necesare pt. tanara mamă

Conform reglementărilor europene și naționale, asistentul medical generalist exercită următoarele roluri esențiale:

a) să ofere îngrijiri competente persoanelor a căror stare le cere, ținând cont de nevoile fizice, afective și spirituale ale bolnavului în mediul spitalicesc, familial, la școală, la locul de muncă etc.;

b) observă situațiile sau condițiile fizice sau afective care exercită un efect important asupra sănătății și comunică aceste observații celorlalți membri ai echipei sanitare;

c) formează și dirijează personalul auxiliar necesar pentru a răspunde nevoilor serviciului de asistență din orice instituție de sănătate. Cu această responsabilitate, asistentul medical generalist trebuie să aprecieze în orice moment care sunt îngrijirile de care fiecare bolnav are nevoie și să îi atribuie personalul corespunzător.

Nursingul cere o bază solidă de cunoștințe bazate pe raționament științific, înseamnă autonomia profesiei, responsabilitate, cercetare, leadership, management, îngrijiri centrate pe pacient (plan de nursing individualizat).

Concluzionând, asistentul medical este o persoană care lucrează autonom: își planifică timpul și activitățile în funcție de solicitările și specificul locului de muncă; utilizează dosarul de îngrijiri, se implică în relaționarea cu familia individului, aplică metode educaționale în funcție de specificul locului de muncă, răspunde de activitatea sa, colaborează cu alți specialiști, se implică în politicile de sănătate, realizează studii de cercetare pentru ameliorarea activității și/sau a sănătății, se ocupă de educarea generațiilor de nurse.

### **STATUTUL ASISTENȚEI MEDICALE ÎN CADRUL ECHIPEI MEDICALE**

**MUNCA ÎN ECHIPĂ**, cuprinde competențele legate de activitățile nursei în cadrul colectivelor de specialitate evidențiind criterii privind coordonarea, repartizarea sarcinilor și implicarea individuală în realizarea obiectivului echipei în condițiile aplicării îngrijirilor acordate autonom sau la indicația medicului.

În baza spiritului de echipă, asistenții medicali/moașele își datorează asistență morală și sprijin reciproc  
Constituie încălcări ale regulilor etice:

- jignirea și calomnierea profesională;
- blamarea și defăimarea profesională;
- orice alt act sau fapt care poate aduce atingere demnității profesionale a asistentului medical/moașei.

## **CUNOȘTINTELE NECESARE PENTRU MUNCA IN ECHIPA MEDICALA:**

- componența echipei
- nivelul de pregătire și atribuțiile membrilor echipei
- raporturile ierarhice și funcționale
- dinamica grupului
- comunicare

### **Asistentul medical trebuie sa detina:**

- capacitatea de integrare în colectiv și colaborare cu membrii echipei
- capacitatea individuală de asumare și rezolvare a unor sarcini într-un interval de timp prestabilit, în corelare cu planul și obiectivul general al echipei
- capacitatea de asumare a responsabilității privind îndeplinirea unor sarcini

In cadrul relatiei cu colegii sai imparte responsabilitatea de a coopera cu toti cei cu care lucreaza indeaproape, ia toate masurile pentru a ajuta individul.